

РЕШЕНИЕ

№ 56

гр. София, 06.01.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 04.12.2019 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **3446** по описа за **2017** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.

1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Делото е образувано по искова молба на Р. Й. Ф. срещу Национална агенция за приходите.

Претендира се присъждането на сумата от 20 000 лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди, изразяващи се в притеснения, болки, страдания и влошаване на отношенията ѝ с близки и роднини с оглед извършените от органите по приходите действия по отношение на издадения ревизионен акт, който по-късно бил отменен от съда, ведно със законната лихва от постановяване на решението на ВАС на 23.02.2016 г. до окончателното изплащане. Претендира и направените по делото разноски.

С допълнителна молба са направени следните уточнения:

1.

[ЕГН]/05.12.2013 г., издаден от главен инспектор по приходите – ръководител екип, Решение № 367/24.02.2014 г. на директора на Дирекция “ОДОП” – С. при ЦУ на НАП за частично изменение и частично потвърждаване на този ревизионен акт, отменен с решение № 114 от 09.01.2015 г. по адм. дело № 5122/2014 г. на Административен съд София-град, Първо отделение, 5 състав в частта относно установените задължения по чл.35 ЗОДФЛ (отм.) за 2006 г. и по чл.48 ЗДДФЛ за 2007 г., 2008 г. и 2009 г., (за 2010 г. и 2011 г. не били установени задължения);

2.

установяването на големи данъчни задължения общо за 30 714.89 лв., в т.ч. главница – 18 120.80 лв. и лихви към 27.02.2014 г. – 12 594.09 лв.; ревизиращият екип изискал от ищцата обяснения и документи, които тя предоставила;

3.

ТД на НАП – С. бил наложен заповед за обезпечаване на публично вземане към ищцата за 30 714.89 лв. върху наличните и постъпващи суми по банкови сметки, по депозити, вложени вещи в трезори, вкл. и съдържанието на касетите, както и суми, предоставени за доверително управление, находящи се във всички лицензирани банки и банкови клонове в страната; тези обезпечителни мерки били отменени едва след като било произнесено решението на ВАС.

4.

реално не дължала, страдания за изключително влошените взаимоотношения със сестра ѝ и лично в семейството ѝ, през периода 2012 г. – 2016 г.

Ищцата твърди, че оглед дългия период на ревизията, която започнала на 21.12.2012 г., както и предвид изхода на административното обжалване пред Дирекция “ОДОП” – С. при ЦУ на НАП, за нея са възникнали множество проблеми. Влошили се рязко отношенията ѝ със сестра ѝ Ю. Й. Ф. - К., тъй като органите по приходите при ТД на НАП – С. започнали ревизия и срещу нея, и срещу съпругът ѝ К. К.. Сестрите се скарали, престанали да разговарят, спрели да се виждат както те двете, така и семействата им. Това рефлектирало негативно върху родителите им, които се опитали да го помирят, но след като разбрали за образуваните ревизионни производства, се притеснили изключително много. Влошили се и отношенията на ищцата с мъжа ѝ, тъй като и той бил ревизиран. Самата ищца била непрекъснато в стрес, изнервена от създалата се ситуация с роднините и близките ѝ. Периодът от време, през който била в това състояние, започнал на 01.11.2012 г. и завършил едва след окончателното приключване на делото пред ВАС на 23.02.2016 г. Влошените отношения със сестра ѝ все още не се били подобрили, тъй като тя продължавала да я вини за ревизиите, извършени на нея и съпруга ѝ, които макар да приключили без начисляване на дължими се суми, били свързани с притеснения и неудобства, тъй като за К. К. като чужд гражданин трябвало да бъдат изискани доказателства за личните и наследствените му доходи, както и за заплащане на всички дължими данъци.

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, ищцата, редовно призована, се представлява от адвокат В., която поддържа исковата молба. В дадения от съда срок са представени допълнителни съображения в писмен вид.

Ответникът - Национална агенция за приходите, се представлява от юрисконсулт А.. По делото е представен отговор на исковата молба, в който се оспорват предявените искове по основание и размер и моли същите да бъдат отхвърлени. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. В дадения от съда срок са постъпили допълнителни писмени бележки.

Участвалият в производството по делото прокурор, като представител на СГП, изразява становище за неоснователността на предявените искове. Счита, че искът следва да бъде отхвърлен, а алтернативно моли да се приеме, че е налице съпричиняване по чл. 2, ал. 5 от ЗОДОВ, в следствие на което обезщетението следва да бъде намалено.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото

доказателства, намира за установено от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че със Заповед за възлагане на ревизия /ЗВР/ № 1209415 от 21.12.2012 г., издадена от началник сектор в дирекция „Контрол” /оправомощен със Заповед № РД-01-1354/01.11.2012 г. на директора на ТД на НАП, [населено място], е възложено извършването на ревизия на Р. Й. Ф., за определяне на задълженията на физическото лице по чл. 35 от ЗОДФЛ, за периода 01.01.2006 – 31.12.2006 г. и по чл. 48 от ЗДФЛ за периода – 01.01.2007 г. – 31.12.2011 г., като ревизията е следвало да завърши до 07.04.2013 г.

Със заповед № 1300100/25.02.2013 г., ревизионното производство е спряно и същото е възобновено със заповед № 1307674-В / 20.08.2013 г.

Резултатите от ревизията са обективирани в Ревизионен доклад № 1307674 от 14.10.2013 г., връчен на физическото лице на 11.11.2013 г.

В срока по чл. 117, ал. 5 от ДОПК, са постъпили писмени възражения.

Със Заповед за определяне на компетентен орган № К 1307674/07.11.2013 г., е определена, за компетентен орган по издаването на ревизионен акт на Р. Ф..

Ревизията е приключила с Ревизионен акт /РА/ № [ЕГН]/05.12.2013 г., връчен на Ф. на 12.12.2013 г. Процесният РА е оспорен по административен ред.

С Решение № 367/24.02.2014 г. на директора на Дирекция „ОДОП” – С., ревизионния акт е частично изменен. Решението е връчено на 14. 04. 2014 г.

РА е оспорен и по съдебен ред.

С решение № 114 от 09.01.2015 г. по административно дело № 5122/2014 г. на Административен съд София-град, Първо отделение, 5 състав, потвърдено с решение № 2010 от 23.02.2016 г. на ВАС, Първо отделение, РА е отменен.

Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на иска: искът е допустим. Той е предявен след отмяната на административен акт и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял неимуществени вреди.

Разгледан по същество, искът е частично основателен.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица. Проекция на този принцип е разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. За да се разграничат отговорността за причинени вреди по чл. 45 и следващите от ЗЗД и тази по чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от ЗОДОВ, следва да се направи анализ, чрез съпоставка на двете норми. На първо място различието по между им е свързано с тяхното основание. Отговорността по ЗЗД почива на забраната да не се вреди другиму, докато отговорността по ЗОДОВ е изградена върху идеята за задължение на държавата и общините да спазват правата и законните интереси на гражданите. Именно при неспазване на това основно задължение и когато в следствие на него е причинено увреждане на граждани и юридически лица, възниква основание за ангажиране на отговорност на съответните държавни институции. Съгласно чл. 205 от

АПК това са юридическите лица, представлявани от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите. Отговорността по чл. 45 от ЗЗД и тази по ЗОДОВ се изграждат на различна плоскост. Елемент от фактическия състав на неправомерното увреждане по ЗЗД, свързан с неговата субективна страна, винаги е вината, т.е. субективното отношение на деликвентата към протоправното деяние. Характерно е за втория вид отговорност е, че е обективна и безвиновна. Тя възниква само при или по повод на осъществяване на административната дейност на държавата или общините. Чл. 203 от АПК и чл. 1 от ЗОДОВ употребяват термините "актове", "действия" и "бездействия", за които легално определение няма в цитираните закони, но под "акт" не следва да се разбира всеки такъв на административен орган или длъжностно лице, а определена категория актове - нормативни, общи и индивидуални административни актове. Издаването на подобни актове е регламентирано в съответните закони. Касае се за всички видове административни актове, издавани от държавни или общински органи в кръга на законово определената им компетентност.

Държавата и общините ще носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Анализът на тази норма, налага разграничаване на дейността по издаване на административни актове и тази, която е проява на физическото действие или бездействие. Това има значение при решаване на въпроса за предпоставката, при която увреждания може да търси обезщетение. Незаконосъобразните административни актове са последица от несъобразност на поведението на длъжностните лица с разпоредбите на закона или подзаконовите нормативни актове.

Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразна със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки ще бъде абсолютно условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

В разглеждания казус, от описаните по-горе писмени доказателства се установиха предприети от органи по приходите действия, във връзка с извършването спрямо Р. Ф. на ревизионно производство, завършило с издаването на ревизионен акт, който в следствие е бил отменен от съда. Незаконосъобразността на РА е установена в рамките на съдебна проверка по реда на чл. 156, ал. 1 от ДОПК.

1. По отношение на иска за обезщетение на твърдени неимуществени вреди, вследствие на издадения административен акт – Ревизионен акт (РА) № [ЕГН]/05.12.2013 г., издаден от главен инспектор по приходите – ръководител екип, потвърден с Решение № 367/24.02.2014 г. на директора на Дирекция “ОДОП” – С. при ЦУ на НАП.

В случая е безспорно, че е издаден административен акт, който в следствие е бил отменен от съда, т.е. искът е доказан по основание.

Настоящият състав намира, че в следствие издаването на този акт Р. Ф. е претърпяла немуществени вреди, по следните съображения.

За доказване на направените твърдения, съдът допусна до разпит двама свидетели на ищцата.

Според показанията на свидетелката Ф., същата познавала ищцата отдавна, а през 2013 г. узнала за проблемите, които тя имала с НАП. Р. се страхувала, че могат да ѝ запорират сметките за майчинството. По спомени на свидетелката, проблемите дошли, след като сестрата на ищцата, закупила кола, която обаче била записана на името на Р., поради опасения, че при евентуална раздяла със съпруга ѝ, тя може да я загуби. Двете сестри започнали да се карат за пари, като Р. влошила отношенията и със съпруга си. Поради ежедневните скандали детето ѝ започнало да заеква и се наложило да бъде водено на психолог. Водените съдебни дела срещу данъчните се отразили отрицателно на ищцата – психически и емоционално. Била на път да си развали семейството.

Свидетелката В. Ф. – майка на ищцата, посочи, е двете ѝ дъщери са спрели да си говорят, заради колата, записана на името на Р.. Данъчните започнали да я разследват, за да установят откъде я има. По време на проверката, отношенията с мъжа ѝ рязко се влошили, а голямото дете започнало да заеква, което наложило да бъде водено на психиатър. Нервното напрежение на ищцата се изострило. Тя не можела да спи и търсила лекарска помощ. По мнение на свидетелката състоянието на ищцата и до момента не е стабилизирано.

След обсъждането на свидетелските показания в съвкупност с останалите събрани по делото доказателства могат да се направят следните изводи.

Чрез разпита на свидетели се цели разкриването на факти и обстоятелства, които не могат да бъдат установени посредством писмени доказателства или друг вид доказателствени средства, като експертизи, оглед и т.н. Свидетелите, при разпита си излагат устно пред съда данни за факти, за които те си спомнят и за които смятат, че съществуват или са съществували в даден минал момент във и независимо от страните и независимо от съда. Затова как те са възприели тези факти или как ги възприемат е от значение мястото и вида на фактите, емоционалното състояние на възприемащия ги, неговото интелектуално ниво, възраст и др. Разбира се, тези разсъждения са валидни, когато свидетелските показания са дадени добросъвестно и честно, без да са неистински или укриващи истината. Съдът следва да възприеме, дали дадено събитие, описано от свидетеля се е случило или даден факт е съществувал, като се съобрази с множество елементи, като последователност, непротиворечивост, логическо изграждане, сетивни и емоционални връзки, волева насоченост и т.н., съдържащи се както в показанията, така и в останалия, събран по делото доказателствен материал. В разглеждания случай двамата свидетели изложиха пред съда устно факти и обстоятелства, възприети от тях в даден момент от миналото, за които те са запазили спомени в съзнанието си.

Съдът, съобразявайки се с изложените по-горе разсъждения намира, че показанията на В. Ф. и В. Ф. са последователни, ясни и конкретни. Съдът намира, че следва да ги кредитира, независимо, че втората свидетелка е майка на ищцата. Нейните показания, не носят елементи на заинтересованост и не се различават съществено от тези на първата свидетелка.

От изложеното може да се направи извода, че в следствие проведеното

ревизионно производство и най-вече на издадения незаконосъобразен ревизионен акт, Р. Ф. е претърпяла претендираните и описани по-горе неимуществени вреди. Съвсем естествено е, човек, на когото никога не е бил издаван ревизионен акт, с който са му вменени значителни задължения, да преживее страх за бъдещето, несигурност, безпокойство и други негативни психически състояния, които в съчетание с личностните характеристики, като завишена чувствителност и емоционалност да предизвикат психически стрес. Не е без значение и факта, че ревизионното производство е започнало през 2012 г., а окончателната отмяна на РА е станала през февруари 2016 г. От 2014 г. върху сметките на Р. Ф. е имало наложени запори, отпаднали едва след окончателната отмяна на РА. Това е един сравнително дълъг период на несигурност, през който човек наистина би изпитал психически натоварвания, емоционален дискомфорт и страх за своето бъдеще и това на семейството си, още повече, след като знае значителния размер на установените с РА задължения – над 48 000 лева (главница и лихви). Посочените състояния могат несъмнено да се отразят и на отношенията между членовете на семейството, предизвиквайки скандали и пререкания по между тях, както дори и с роднини и приятели. Тези състояния несъмнено биха рефлектирали и върху децата, които са особено уязвими в подобни ситуации. Наличието на описаните обстоятелства у Р. Ф. се потвърждават от показанията на разпитаните свидетели.

Съдът не намира, че в рамките на това производство следва да изследва причината за започването на ревизията и основанията за начисляването на процесните задължения. Органите на приходната администрация разполагат с достатъчен административен и управленски капацитет, който да им позволи провеждането на едно законосъобразно и обективно производство. Без правно значение в случая е, поради каква причина колата, закупена от сестрата на ищцата е била записана на името на последната. След като това действие не е незаконно, а съдът не установил укриване или недеклариране на доходи, до този извод са могли да стигнат и органите по приходите, без всякакво съмнение.

Независимо от факта, че съгласно чл. 52 от ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост, настоящият съдебен състав не може да не се съобрази с практиката на ЕСПЧ. По дела, образувани срещу България по идентични оплаквания – претърпени неимуществени вреди, поради незаконосъобразни действия на органи и длъжностни лица, Европейският съд по правата на човека в С. е присъждал различни обезщетения, вариращи от 500 евро до 4000 евро. /*S. H. v. B. app. № 36794/03, D. v. B. app. 27791/09, P. and P. v. B. app. 50027/08 and 50781/09*/.

В разглеждания казус, съдът намира, че следва да вземе предвид и обстоятелството, че установените психически страдания не са настъпили само от незаконосъобразния административен акт, но и от продължителността на ревизионното и съдебните производства. При съобразяване на вида, интензитета и продължителността на претърпените от Р. Ф. неимуществени вреди – психически болки и страдания, установени на основание събраните по делото доказателства и практиката на ЕСПЧ, съдът намира, че обезщетение в размер на 5000 лева се явява обосновано и

справедливо.

В съответствие с т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, е моментът на преустановяване на незаконните действия или бездействия на административните органи, респективно от окончателната отмяна на оспорения административен акт. В тази връзка върху посочената сума следва се дължи законна лихва, считано от 23.02.2016 г. - деня на влизане в сила на решението, с което е отменен РА до окончателно изплащане на сумата.

2. По отношение на иска за обезщетение на твърдени неимуществени вреди, вследствие на:

2.1. Заповед за възлагане на ревизия № 1209415/21.12.2012 г., Ревизионен доклад № 1307674/14.10.2013 г., Заповед № К-1307674/07.11.2013 г. и Решение № 367/24.02.2014 г. на директора на Дирекция "ОДОП" – С. при ЦУ на НАП за частично изменение и частично потвърждаване на ревизионен акт.

2.2. действията и бездействията на органи по приходите, предприети по време на ревизионното производство и изразяващи се в спиране и възобновяване на ревизионното производство и изискването от ищцата обяснения и документи, които тя предоставила.

С оглед на характера на ревизионното производство, посочените в т. 2.1. актове не представляват индивидуални административни актове по смисъла на чл. 21 от АПК. Същите са актове, представляващи част от ревизионното производство по издаване на крайния РА, с който то завършва, поради което не подлежат на оспорване.

По отношение на Решение № 367/24.02.2014 г. на директора на Дирекция "ОДОП" – С. при ЦУ на НАП, в частта, в която е потвърден ревизионния акт, то не подлежи на оспорване, по аргумент на чл. 156, ал. 1 от ДОПК, според която ревизионният акт в частта, която не е отменена с решението по чл. 155, може да се обжалва чрез решаващия орган в 14-дневен срок от получаването на решението.

Във връзка с изложеното, съдът намира, че исковата молба, в тази ѝ част следва да бъде оставена без разглеждане.

Що се касае до вредите, за които се твърди, че са настъпили от посочените в т. 2.2. действия и бездействия на органите по приходите, настоящият съдебен състав намира същите за недоказани. Не са представени никакви доказателства, че именно в следствие на спиране и възобновяване на ревизионното производство и изискването от ищцата обяснения и документи, които тя предоставила, същата е претърпяла конкретни неимуществени вреди. Дори да се приеме, че са налице някакви данни за предизвикан психически дискомфорт или стрес от тези действия или бездействия, не е възможно същите да бъдат квалифицирани като незаконосъобразни, защото са предприети от органите по приходите в рамките осъществявано ревизионно производство и по силата на дадените им от ДОПК правомощия.

По изложените съображения исковата молба в тази ѝ част следва да бъде отхвърлена.

С оглед на изхода на спора на ищеца се дължат разноски съразмерно на уважената и отхвърлена част от иска. Такива са поискани своевременно,

поради което съдът дължи присъждането им.

Ответникът, чрез пълномощника си е поискал присъждане на разноски. Съгласно практиката на ВАС /Решение № 13822 от 15.12.2016 г. на ВАС по адм. д. № 13610/2015 г., III отд./, разпоредбите на [чл. 10, ал. 2 и ал. 3 от ЗОДОВ](#) (тълкувани в тяхната взаимовръзка) се явяват специални по отношение на общите разпоредби на [чл. 78, ал. 8 от ГПК](#), във връзка с [чл. 144 от АПК](#) и [чл. 143 от АПК](#). Липсата на изрична уредба в [ЗОДОВ](#), която да предвижда отговорност на ищеца за заплащане на адвокатско възнаграждение на ответника, ако последният е бил защитаван от адвокат или юрисконсулт при отхвърляне пълно или частично на иска му, означава, че такова не се дължи.

Водим от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, **Административен Съд С. - град, I отделение, 19 състав,**

РЕШИ:

ОСЪЖДА Националната Агенция за Приходите да заплати на Р. Й. Ф. от [населено място], с ЕГН [ЕГН] сумата от 5000 лева, ведно със законната лихва от 23.02.2016 г. до окончателното изплащане на сумата, като обезщетение за претърпени от нея неимуществени вреди, настъпили от административен акт – Ревизионен акт № [ЕГН]/05.12.2013 г., който в последствие е бил отменен от съда, като **ОТХВЪРЛЯ** претенцията до пълния ѝ размер от 20 000 лева.

ОТХВЪРЛЯ иска на Р. Й. Ф. от [населено място] срещу Националната Агенция за Приходите, в частта, в която се иска присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени от действията и бездействията на органи по приходите, предприети по време на ревизионното производство и изразяващи се в спиране и възобновяване на ревизионното производство и изискването от ищцата обяснения и документи, които тя предоставила.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ иска на Р. Й. Ф. от [населено място] срещу Националната Агенция за Приходите, в частта, в която се иска присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени от Заповед за възлагане на ревизия № 1209415/21.12.2012 г., Ревизионен доклад № 1307674/14.10.2013 г., Заповед № К-1307674/07.11.2013 г. и Решение № 367/24.02.2014 г. на директора на Дирекция “ОДОП” – С. при ЦУ на НАП за частично изменение и частично потвърждаване на ревизионен акт.

ПРЕКРАТЯВА производството по административно дело № 3446 от 2017 г. по описа на АССГ в тази му част.

ОСЪЖДА Националната Агенция за Приходите да заплати на Р. Й. Ф. от [населено място], с ЕГН [ЕГН] на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, приложим на основание чл. 144 от АПК, сумата от 252,50 /двеста петдесет и два и 50 ст./ лева, представляваща съразмерна, с уважената част от претенцията, сума от платените разноски – платено адвокатско възнаграждение за един адвокат от 1000 лева и 10 лева внесена държавна такса, съразмерно на уважената част от иска.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния Административен Съд на

Република България.